

Programma Slim Geregeld, Goed Verbonden (SGGV)

Doelstelling: ketenoptimalisatie

Slim Geregeld, Goed Verbonden is een programma geïnitieerd door het Ministerie van Economische Zaken. De doelstelling is een substantiële bijdrage te leveren aan de verlaging van de regeldruk voor bedrijven en de hiermee samenhangende verbetering van de uitvoering door de overheid (kleinere en betere overheid). Dit gebeurt door optimalisatie van de informatieketens tussen overheden en bedrijven met behulp van proces- en gegevensstandaardisatie, ondersteund door ICT. Bij een informatieketen kan men bijvoorbeeld denken aan asbestverwijdering waarbij vele partijen (bijvoorbeeld inspecties, inventarisatie bedrijven, verwijderaars) op grond van wet- en regelgeving gegevens moeten uitwisselen.

Rol programma: doorbreken systeemfalen

Het programma is erop gericht het systeemfalen te doorbreken dat tot nu toe verhindert dat partijen in een informatieketen deze ketenoptimalisatie gezamenlijk aanpakken. Dit gebeurt door vijftien tot twintig informatieketens als casus op te pakken. Redenen voor het systeemfalen zijn bijvoorbeeld dat de kennis en vaardigheden bij de afzonderlijke partijen ontbreken, er geen 'natuurlijke' ketenregisseur is en iedereen op elkaar wacht, men wel de kosten ziet, maar nog niet de baten, dan wel de kosten en baten bij verschillende partijen in de keten terecht komen. Op het moment dat het systeemfalen doorbroken is doordat – met ondersteuning van het programma – overheden en bedrijven komen tot het gezamenlijk besluit om de gevonden ICT oplossing voor ketenoptimalisatie te implementeren, stopt de actieve betrokkenheid van het programma. Wel zal het programma de implementatie monitoren en na circa een jaar de casus evalueren op de bijdrage aan de vermindering van regeldruk en een kleinere en betere overheid.

Resultaten programma

Het programma start in januari 2009 en wordt afgesloten in december 2012. Het programma bouwt voort op de ervaringen die zijn opgedaan met de vijf lopende cases (zie bijlage).

Per casus wordt de bijdrage aan de vermindering van regeldruk voor de betrokken bedrijven geschat op 10% tot 35% op jaarbasis (onderbouwde schatting op basis van EIM-berekeningen voor lopende cases). Daarnaast zal de ketenoptimalisatie leiden tot een efficiëntere uitvoering bij de overheid. Besparingen worden onder meer gerealiseerd door schrappen van dubbele/overbodige handelingen, geautomatiseerde afhandeling van processtappen (bijvoorbeeld bij vergunningverlening), efficiënter toezicht. Daarnaast zijn kwaliteitsverbeteringen voorzien, zoals een betere informatieverstrekking en -ontvangst, kortere doorlooptijden, minder opstoppen/uitval in ketenproces, beter toezicht.

Voor elke op te pakken casus wordt tijdens het programma een aparte business case gemaakt om te bepalen of de casus het gestelde doel kan halen. Eenmaal uitgevoerd zal per casus de gerealiseerde vermindering van regeldruk en efficiency verbetering bij de overheid gemeten worden.

Casus aanpak: 15 tot 20 cases

Het programma wil de doelstelling bereiken door vijftien tot twintig informatieketens als casus op te pakken. Deze cases worden dakpansgewijs gestart. De rol van het programma hierbij is om samenwerking tussen partijen te stimuleren en te organiseren (projectmanagement activiteiten), kennis over ketenoptimalisatie in te brengen, methodieken en instrumenten aan te leveren en, daar waar noodzakelijk, politiek-bestuurlijke draagvlak te organiseren. De kenmerken van deze casus aanpak zijn:

- ◆ Bedrijven en overheden bepalen gezamenlijk de oplossing.
- ◆ Tot deze oplossing wordt gekomen via een stapsgewijze aanpak en een aantal producten. Deze producten zijn: een nauwgezette en gedetailleerde analyse van de huidige (IST) en gewenste (SOLL) situatie, een prototype van de ICT oplossing dat de potentiële winst laat zien en een business case op basis waarvan de afweging van de baten en kosten van de ketenoptimalisatie mogelijk is. Het programma financiert deze producten, de betrokken bedrijven en overheden leveren de input (vooral menskracht) om tot kwalitatief goede en gedragen producten te komen.
- ◆ Op basis van deze producten besluiten de bedrijven en overheden in de keten over de invoering van de gekozen oplossing voor ketenoptimalisatie (go/no go). De afspraken (denk aan ontwikkeling van het definitieve ICT systeem op basis van het prototype, financiering, beheer etc.) worden vastgelegd in een convenant. Daarna houdt de actieve ondersteuning door het programma op en wordt de implementatie gemonitord.

Deze aanpak heeft zich bewezen in de vijf cases die momenteel lopen en nu in de fase van besluitvorming zitten.

Casus aanpak: goed voorbeeld, doet volgen

De inzet van het programma is om tot een clustering van de vijftien tot twintig cases te komen op vijf tot acht regeldichte domeinen. Gestart wordt met een casus gericht op de oplossing van een hanteerbaar knelpunt. Voor de casusselectie heeft het programma criteria opgesteld. De inzet is dat de resultaten vervolgens breder toegepast worden door de betrokken overheden en bedrijven. Voorbeeld: om te komen tot een efficiënter importproces in de Rotterdamse haven is gestart met de casus voor de invoer van veterinaire goederen. In samenwerking met de ketenpartners is een prototype voor een nieuw digitaal volgsysteem ontwikkeld dat voorligt voor besluitvorming. Daarnaast wordt momenteel gesproken over de opschaling van dit digitale volgsysteem naar de import van gevaarlijke stoffen in het komend jaar. Om dit te faciliteren wordt door de betrokken bedrijven en overheden gewerkt aan een algemene visie op de integratie van importprocessen.

Bundelen en verspreiden kennis

Het programma wil de kennis die wordt opgedaan over ketenoptimalisatie bundelen en verspreiden. Hiermee wordt verspreiding van ketenoptimalisatie initiatieven buiten het programma gestimuleerd en is het niet meer nodig dat steeds het wiel opnieuw wordt uitgevonden. Aan de kennisfunctie zal invulling worden gegeven door de oplevering van een aantal producten, een nadere uitwerking van de ketenarchitectuur en het leveren van input richting wetgeving en standaardisatiefora.

Hierbij zal nauw worden samengewerkt met LEGIS, het programma van Ministerie van Justitie en SBR (= Standard Business Reporting), het programma van Ministerie van Financiën/Justitie, dat zich richt op de verdieping en verbreding van het Nederlandse Taxonomie Project. De gemeenschappelijke ambitie van de drie programma's is om de regels en de uitvoering daarvan voor de overheid en samenleving zo eenvoudig mogelijk te maken. Dit door toepassing van standaardisatie in gegevens en processen in de hele keten, van wet in wording tot wet in werking. Hiermee overschrijden deze drie programma's organisatiegrenzen binnen en buiten de overheid. Dit vraagt om een stevig politiek-bestuurlijk draagvlak.

Lopende cases

◆ **Asbestketen**

Bedrijven en overheden in de asbestketen komen gezamenlijk tot een digitaal volgsysteem. Hierin wordt informatie gedeeld tussen de betrokken bedrijven en controlerende overheden en instanties. Deze partijen opereren tot nu toe als losse schakels waardoor de bedrijven dezelfde informatie meerdere keren moeten indienen. Elke partij levert voortaan eenmalig gegevens aan dit systeem aan, vervolgens zijn deze gegevens gelijktijdig voor iedereen beschikbaar. Hierdoor weten alle ketenpartners hoe het proces van asbestverwijdering vordert en wie welke handeling binnen welke termijn moet uitvoeren. Dit levert aanzienlijke tijdswinst en flexibiliteit in de bedrijfsvoering op voor alle partijen, naar verwachting is de financiële besparing circa € 1 Mio per jaar. Het systeem zal op korte termijn worden getest bij vier tot zes woningbouwcorporaties en de daaraan gelieerde asbestverwijderaars, gemeenten en inspecties, waaronder de Arbeidsinspectie.

◆ **Veterinaire containers in de Rotterdamse haven**

Door het herontwerp van het digitale importproces van veterinaire containers in de Rotterdamse haven worden deze sneller afgehandeld. De verwachting is dat hierdoor de gemiddelde doorlooptijd van de containers teruggaat van drie naar twee dagen. Bij dit herontwerp zijn alle partijen betrokken die betrokken zijn bij de invoer van veterinaire goederen, zoals verladers, rederijen, importeurs, keurstations, het havenbedrijf, de douane, de Voedsel en Waren Autoriteit en de ministeries van V&W en EZ. Kern van het geoptimaliseerde proces is de centrale regierol voor de Douane en het nieuwe digitale volgsysteem. Daarnaast overleggen de betrokken partijen over een generieke visie op de integratie van logistieke- en informatieprocessen voor de bij de import noodzakelijke controles. Met deze visie willen ze een bijdrage leveren aan de invulling van de Single Window, die conform de Europese regelgeving in 2010 geïmplementeerd moet zijn. De Single Window is één overheidsloket waarmee een bedrijf bij een internationale goederentransactie te maken heeft om zijn verplichtingen tegenover de verschillende overheidsdiensten na te komen. Naar verwachting levert deze casus jaarlijks een besparing op van circa €

8 Mio.

◆ **Bouwen met winst**

Bedrijven en overheden in de kop van Noord-Holland hebben met elkaar onder andere een digitale checklist ontwikkeld, zodat bouwaanvragen niet langer onvolledig of fout ingevuld worden, wat leidde tot dubbel werk en vertragingen. Deze checklist formuleert controlevragen en bewaakt de vorotgang van de belangrijkste afstemmingsthema's tussen bedrijven onderling en met de gemeenten. Het systeem schakelt alle partijen in en is gekoppeld aan het aanvraagstelsel van VROM. Momenteel wordt in overleg met VROM, gemeenten, de regionale Regieraden voor de Bouw, AEDS en belangen- en brancheorganisaties in de bouw bezien op welke wijze deze digitale checklist landelijk ingevoerd kan worden. Naar verwachting levert dit een besparing op van circa 7 miljoen euro per jaar.

◆ **Zuivelketen**

Overheidspartijen en brancheorganisaties binnen de zuivelketen werken aan een oplossing waardoor de export van zuivel voor de exporteur makkelijker en efficiënter verloopt. Bij de oplossing kunnen eenmalig ingevoerde gegevens van de exporteur ingelezen worden in systemen van de overheden. Alleen al voor de zuivelsector levert dit jaarlijks een besparing op van bijna € 300.000 aan regeldruk reductie. Daarnaast lopen er gesprekken met productschappen van andere landbouwsectoren (tuinbouw, vee, vlees en eieren, akkerbouw) om te bezien of deze oplossing ook daar toegepast kan worden.

◆ **Rubber en kunststofindustrie**

Bedrijven in de rubber en kunststofindustrie en betrokken overheden (gemeenten, provincies, VROM-inspectie) werken aan een digitaal informatiepunt voor naleving en toezicht op milieuvergunningen dat veel tijd (en daarmee geld) bespaart door aan te geven welke vergunningsverplichtingen er zijn. Dit digitaal informatiepunt richt zich op de verplichte milieurapportages. Er wordt gewerkt aan een prototype voor een centrale database (virtueel kantoor) dat gevuld wordt door overheden en bedrijven. Overheden kunnen er de (uitvoerings)regels in plaatsen en inzicht geven in de voornaamste risico's waaraan de inspecties aandacht besteden. Bedrijven plaatsen hierin hun milieuvergunning en documenten over hun nalevingsaanpak. De database biedt dus zowel nalevingshulp als ondersteuning bij systeemtoezicht door inspecties. Dit geldt in het bijzonder voor kleinere bedrijven, die goedwillend zijn maar te klein voor een eigen kwaliteitszorgstelsel. Naar verwachting levert dit een besparing op voor betrokken bedrijven en overheden van € 5,1 Mio per jaar.